

Nærings- og fiskeridepartementet
Fiskeridirektoratet

Deres ref.	Vår ref.	Saksbehandler	Dato
	2022/992-2	Jan Birger Jørgensen, 930 44 346	27.10.2022

Regulering av fisket etter norsk vårgytende sild i 2023.

Landsstyret i Norges Fiskarlag behandlet ovennevnte sak i møte 25.-26. oktober 2022 og fattet følgende vedtak:

«Fordeling av den norske kvoten

Norges Fiskarlag viser til at ICES har anbefalt en TAC på 511 171 tonn for 2023, som er ned femten prosent fra avtalt kvote for 2022. Fiskarlaget viser videre til at det er gjennomført en forhandlingsrunde mellom kyststatene om neste års kvoteramme, men at partene foreløpig ikke har signert en avtale. Fiskarlaget legger til grunn at det, uavhengig av enighet om en kyststatsavtale, fastsettes en norsk kvote og at det åpnes opp for et sildefiske fra årets start i 2023 slik som i 2022.

Norges Fiskarlag konstaterer at også sildekvoten for 2022 er fordelt etter den faste fordelingen som Stortinget vedtok i forbindelse med behandlingen av Kvotemeldingen i mai 2020. Norges Fiskarlag beklager sterkt at myndighetene har satt til side den dynamiske fordelingsnøkkelen som har vært benyttet siden slutten av 80-tallet. Norges Fiskarlag krever at denne fordelingsnøkkelen gjeninnføres og legges til grunn for 2023-reguleringene.

Dersom kvoterådet fra ICES legges til grunn for kvoterammen for 2023 og samme andel til Norge (76%) som i 2022, så vil Stortingets faste fordelingsnøkkel innebære at kystgruppen får en kvote som er om lag 11 000 tonn lavere sammenholdt med Fiskarlagets dynamiske fordelingsnøkkel.

Norges Fiskarlag legger til grunn at kvotebyttet av norsk vårgytende sild og makrell som ble etablert mellom ringnotgruppen og trålgruppen med virkning fra kvoteåret 2010 videreføres iht. tidligere avtaler om dette, jfr. landsstyrevedtakene 128/09 og 71/10 og landsmøtevedtak 5/15. Dette innebærer at trålgruppens kvoteandel av nvg-sild reduseres med 0,35 prosentpoeng som tilføres ringnotgruppens kvote, mot at trålgruppens andel av norsk disponibel makrellkvote øker fra 3,2 % til 4,0 % på bekostning av ringnotgruppens kvote.

Fiskarlaget forutsetter at beregningsgrunnlaget baseres på norsk disponibel kvote korrigert for forsknings- og agnkvoten og kvantum til tidligere utdelte rekrutteringskvoter.

Kystflåten – lukket gruppe

Lukket gruppe i kystflåten har siden 2013 vært regulert som en felles reguleringsgruppe, hvor fartøy med faktisk- og hjemmelslengde under 15 meter er gitt en overregulert kvoteenhet, som for 2022 er på om lag 10 %. Øvrige fartøy i gruppen er ikke overregulert.

Erfaringene med gjeldende reguleringsmodell er positiv og godt innarbeidet i flåten, og Fiskarlaget tilrår derfor at samme modell, herunder kvotestige og kvotefleksibilitet anvendes for 2023. Med bakgrunn i erfaringen en har med fisketakten i kystgruppen så langt i år, og utsiktene til kvotenivå i 2023, går Norges Fiskarlag inn for at overreguleringen for fartøy med hjemmelslengde og faktisk lengde under 15 meter i utgangspunktet settes i samme størrelsesorden som for 2022 (10%). Dersom nødvendig vil Fiskerlaget drøfte dette nivået nærmere på slutten av året, når en har mere

oversikt over reell kvoteutnyttelse og mulige kvoteoverføringer/kvotetrekk fra 2022 til 2023. Øvrige fartøy i kystgruppen reguleres med garantert kvoteenhet uten overregulering slik som tidligere år.

Fiske i åpen gruppe (landnot og garn)

Norges Fiskarlag går inn for at åpen gruppe tildeles en gruppekvote på 2 000 tonn for 2023, som en del av kystfartøygruppens kvote som framkommer gjennom bruk av den dynamiske fordelingsnøkkelen. Fiskarlaget tilrår videre at kvotestigen med egen kvoteenhet med en passende overregulering videreføres for 2023.

Ringnotflåten

Norges Fiskarlag går inn for at den konsesjonspliktige ringnotflåten reguleres med fartøykvoter beregnet ut fra universalnøkkelen.

Trålgruppen

Norges Fiskarlag går inn for at man viderefører den etablerte kvotenøkkelen i trålgruppen for 2023, og at gruppen reguleres med fartøykvoter.

Samfiske – låssetting – føring – unntak fra låssettingspåbudet - føringspool

Samfiske

Fiskarlaget viser til den pågående dialogen med Fiskeridirektoratet omkring bestemmelser knyttet til samfiske i pelagiske fiskerier, samt veilederen for dette fisket. Dette med henblikk på forenklinger av enkelte detaljer i dette regelverket. Det vises i den forbindelse til digitalt møte avholdt 24.6.2022. Oppfølgingen fra dette møtet har dessverre blitt forsinket, men Fiskarlaget jobber med saken, og vil oversende forslag så snart dette er klart. Det forventes derfor at det som følge av dette kan foretas forenkling og tilpasninger av dette regelverket/veilederen i 2023.

Norges Fiskarlag viser til at det foreligger bestemmelser i § 34 tredje ledd i høstingsforskriften om fartøy som kan delta i samfiske etter nvg-sild. I samme bestemmelse framkommer også unntak knyttet til hovedvilkåret om at slike samfiskefartøy må være under 15 meter største lengde. Etter det Fiskarlaget kjenner til er det fortsatt noen få fartøy med hjemmelslengde og største lengde over 15 meter som tidligere har samfisket med fartøy med hjemmelslengde og største lengde under 15 meter, men som ikke fanges opp av gjeldene unntak i forskriften (drevet slikt samfiske i et av årene 2008, 2009 eller 2010). Dette unntaket kom først inn i regelverket i 2011, men er senere justert i 2014 og 2015 (sist endring 6.1.2015), og ordlyden fra januar 2015 er fortsatt den samme i § 34 i høstingsforskriften.

Fiskarlaget ber myndighetene vurdere å justere unntakene i samfiskebestemmelsen i § 34 tredje ledd slik at også de få fartøyene som tidligere har historikk i samfiske etter nvg-sild kan gjenoppta slikt samfiske.

Kvotesamarbeidsordning

Norges Fiskarlag viser videre til innføringen av den midlertidige kvotesamarbeidsordningen i makrellfisket for fartøy under 15 meter med virkning fra 1. juli 2022, hvor det ble gitt anledning til å legge et fartøy passivt, å fiske kvoten til dette fartøyet med et annet fartøy. Dette som et ledd i å redusere kostnadene som følge av de skyhøye drivstoffprisene. Erfaringene med denne ordningen har vært positiv.

Norges Fiskarlag ba om at denne ordningen måtte omfatte alle de pelagiske fiskeriene i kystflåten (flåten under 15 meter). Det er fremmet egen anmodning om å etablere en slik ordning i fiske etter nvg-sild høsten 2022, men det foreligger foreløpig ennå ikke avklaring på dette fra fiskerimyndighetene. Fiskarlaget finner dette sterkt beklagelig. Fiskarlaget forventer at en slik ordning kommer på plass fra årets start i 2023.

Fritak fra låssettingspåbudet

Fiskarlaget konstaterer at Fiskeridirektoratet har imøtekommet Fiskarlagets anmodning om fritak fra låssettingspåbudet for flåten under 15 meter, jfr. forskrift av 24.10.2022. Fiskarlaget mener at denne avklaringen burde kommet langt tidligere, da sildefisket allerede har pågått en stund på deler av kysten nord for 62°N. I fjor ble unntaket gitt med virkning fra 22. oktober. Videre burde fritaket ikke vært tidsavgrenset til 23. mars 2023.

Føringspool-ordningen

Norges Fiskarlag viser til at Fiskeridirektoratet har hatt pågående en prosess om vilkårene knyttet til føringspool-ordningen, hvor også næringen har blitt konsultert underveis. Fiskeridirektoratet meddelte tidligere i høst, uten nærmere forvarsel, at det fra 1. oktober d.å. gjelder ny veileder for den såkalte føringspoolordningen for fiskefartøy i pelagisk låssettingsfiske.

Organisasjonene i næringen har gitt flere innspill i denne prosessen og advart mot å etablere vilkår som i praksis innebærer at fiskefartøy ikke lenger vil være aktuelle som føringsfartøy for den minste flåten. Fiskarlaget er kjent med at det bl.a. er etablert en innstramning i regelverket knyttet til vilkårene for bruk av kategori 4 fartøy til føring. Fiskarlaget kan ikke godta dette, og viser bl.a. til den pågående dialogen mellom Norges Sildesalgslag og Fiskeridirektoratet om dette spørsmålet. Fiskarlaget forutsetter at det foretas nødvendige tilpasninger i vilkårene for bruken av fiskefartøy som føringsfartøy slik at målsettingen om å ha et fortsatt låssettingsfiske på kysten oppfylles.

Fjordlinjer

Norges Fiskarlag viser til at fjordlinjereguleringene i § 33 f i utøvelsesforskriften også setter betydelige områdebegrensninger i fiske etter pelagiske fiskeslag med fartøy over 15 meter/21 meter. Fiskarlaget har tidligere fremmet kritiske anførsler knyttet til fjordlinjereguleringene knyttet til pelagiske bestander/vandrende bestander.

Norges Fiskarlag legger til grunn at dialogen med Fiskeridirektoratet/Sjøtjenesten fortsetter, slik at det raskt kan foretas justeringer av fjordlinjene når behovet oppstår, herunder organisering og gjennomføring av prøvekast i samarbeid med notflåten. Når det skal foretas justeringer slik at fartøy over 15 meter tillates å fiske innenfor fjordlinjene må unntakene gis på bakgrunn av redskap, f.eks. dybde på nøter, og ikke på bakgrunn av fartøyets faktiske lengde eller gruppetilhørighet. I denne prosessen må det, slik som tidligere, tas tilbørlig hensyn både til mindre pelagiske fartøy, samt fartøy som drifter med faststående redskaper i området. Det antas at områdene Kvænangen og Reisafjorden fortsatt vil være aktuelle for justeringer av fjordlinjene også i 2023.

Ad sperrelinje for sild i den nordøstlige del av Norges økonomiske sone

Det har siden 1998 vært etablert en sperrelinje for å beskytte småsild i den nordøstlige delen av NØS. Denne reguleringen var utformet i en egen forskrift, men fra og med 2022 ble disse bestemmelsene tatt inn i den nye høstingsforskriften som paragraf 59. I den opprinnelige forskriften var det tatt inn en bestemmelse om å kunne justere sperrelinjen slik at den på sen sommer høst kunne justeres i en mer nordlig retning (åpnet et større område for fiske). En slik justering ble foretatt årlig i mange år.

Etter forslag fra organisasjonen ble denne sperrelinjen justert ved forskriftsendring av 12.10.2022, og området som nå ble åpnet for sildefiske har varighet fram til 31.12.2022. Bestemmelsen tatt inn som et nytt ledd i § 59.

Fiskarlaget går inn for å etablere bestemmelser i § 59 som gjør at denne sperrelinjen automatisk justeres fra en bestemt dato i andre halvår (f.eks. fra 1. august). Et slikt regime vil også være mer forutsigbart for flåten. Dersom det skulle oppstå en situasjon hvor flåten registrerer småsild i dette området, kan en iverksette justeringer av sperrelinjen/stengninger.

Fiskarlaget mener også at det er grunnlag for å ta bort de særskilte unntaksbestemmelsene i § 59 for fiske etter norsk vårgytende sild innenfor fire nautiske mil fra grunnlinjene vest for 29° 05' Ø.

12 milsgrensen - redskapsfleksibilitet

Det er forbudt å bruke pelagisk trål i fisket etter norsk vårgytende sild innenfor 12 milsgrensen for kyst- og ringnotfartøy. Norges Fiskarlag mener at i lys av økt redskapsfleksibilitet i fiskeriene generelt bør åpnes for å tillate bruk av trål i nærmere definerte områder også innenfor 12 milsgrensen, forutsatt at dette ikke kommer i konflikt med andre fiskerier/faststående fiskeredskaper. Et slikt tiltak kan være med å bidra til å løse mulige bifangstutfordringer.

Med manglende soneadgang har vi erfart at redskapsfleksibilitet er viktig for å sikre at kvoter blir fisket. Det er også et poeng at endringene i større grad harmoniserer mer med rammevilkårene til utenlandske fartøy som høster av de samme ressursene.

Kvotefleksibilitet

Kvotefleksibilitetsordningen er et positivt element i reguleringsbildet. Samtidig ser en at ordningen har hatt konsekvenser som en ikke forutså når den ble innført. I første rekke dreier dette seg om hvordan en skal forholde seg til situasjoner der fartøy fisker mer enn 110 % av fartøykvoten, enten i direkte fiske eller som bifangst i senere fiskerier. Fiskarlaget mener prinsipielt at en bare kan løse dette ved at det enkelte fartøy selv må ta ansvar for et slikt fiske gjennom avkortning på neste års fartøykvote.

I 2020 ble det innført en prøveordning på makrell der fiske ut over kvotefleksibilitetsordningen på 110 prosent på makrell belastes på fartøynivå og ikke gruppekvoten påfølgende år. Norges Fiskarlag mener at prøveordningen der fiske utover kvotefleksibilitetsordningen på 110 prosent på makrell belastes på fartøynivå, er hensiktsmessig og bør gjelde for andre pelagiske arter med fartøykvoter og kvotefleksibilitet.

Det anmodes videre om at Fiskeridirektoratet foretar avstemming av kvoter som følge av kvotefleksibilitetsordningen så snart som mulig på nyåret, da mange fartøy starter sin fiskeriaktivitet tidlig i januar og har behov for å vite endelig kvoteramme som kan disponeres.

Kvotebytteordninger

Norges Fiskarlag viser til kvotebytteordningene en har hatt for fartøygruppene pelagiske trål og ringnot i fiskerier med marginale fartøykvoter. Bruken av ordningen har variert med rammebetingelsene i de ulike fiskeriene de årene ordningen har vært tilgjengelig. Kvotebytteordningen bidrar til en mer fornuftig og rasjonell bruk av flåten, som resulterer i et mindre miljømessig fotavtrykk. Særs viktig ordning i 2022 med rekordhøye bunkerskostnader.

Fiskarlaget tilrår at en legger opp til kvotebytteordninger for ringnot og pelagisk trål også i 2023. En vil komme tilbake til behovet for kvotebytteordning for ringnot og pelagisk trål når nivået på kvotene i de forskjellige pelagiske fiskeriene for 2023 er gjort kjent.

Tilsvarende kvotebytteordninger bør også vurderes for kystflåten.»

Med hilsen
Norges Fiskarlag

Jan Birger Jørgensen

Trude Knutsen

Kopi til: medlemslagene
Landsstyrets medlemmer
Norges Sildesalgslag

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten håndskrevet signatur.